

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 012209 15 Uvp
Banjaluka, 09.02.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija, Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Strahinje Ćurkovića, članova vijeća, uz učešće Sanje Oraščanin, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi B. d.d. proizvodnja i promet obuće, gumarskih i ostalih proizvoda, Ulica ..., V., RH, kao pravni sljednik B. J. kombinata gume i obuće iz B., zastupan po punomoćniku Z.G., advokatu iz T., Ulica ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv tužene Republičke uprave za ... B., radi poništenja rješenja broj 21.05/714-245/12 od 08.05.2013. godine, u predmetu upisa zabilježbe spora u zemljišne knjige, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 012209 13 U od 30.01.2015. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 09.02.2017. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba izjavljena protiv osporenog akta bliže označenog u uvodnom dijelu ove presude, a kojim je usvojena žalba MG M. d.o.o. M.G. (zainteresovano lice), rješenje PJ B.L., broj 21.11/714.1-2232/12 od 30.05.2012. godine poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. Tim rješenjem dozvoljen je upis zabilježbe, u kolonu upisa „B“ lista u z.k.ul. broj 11249 k.o. B., da su vođeni parnični postupci protiv tuženog B. a.d. B., kao prethodnog vlasnika sada upisanog sa 61/100 dijela MG M. d.o.o. M.G., koji su prekinuti primjenom Zakona o sprovođenju Aneksa „G“ Sporazuma i pitanjima sukcesije na teritoriji RS (Zakon o sprovođenju Aneksa „G“), a sve na osnovu zahtjeva B. d.o.o. V., broj D-41/2012 od 16.04.2012. godine i Uvjerenja Okružnog privrednog suda Banjaluka broj 057-0-SU-II-12-001469 od 28.05.2012. godine.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud navodi da je za upis zabilježbe postojanja spora potrebno utvrditi da li se za nekretnine koje su predmet zahtjeva vodi spor kod nadležnog suda, da su na predmetnim nekretninama u zk. ul. broj 11249 k.o. B. upisani kao suvlasnici sa 39/100 dijela M. a.d. i MG. M. d.o.o. M.G. sa 61/100 dijela, da je na osnovu prvostepenog rješenja na istima upisana zabilježba vođenja spora u kojoj je navedeno da su vođeni parnični postupci protiv tuženog B. a.d. B. prednika sada upisanog MG. M., a koji postupci da su prekinuti primjenom Zakona o sprovođenju Aneksa „G“, što da je utvrđeno na osnovu uvjerenja Okružnog privrednog suda u Banjaluci od 28.05.2012. godine, u kojem se navodi da su kod tog okružnog suda vođeni parnični postupci protiv tužene B. a.d. B., pod poslovnim brojevima 57 0 Ps 000117 06 Ps, 57 0 Ps 002089 01 Ps i 57 0 Ps 01053407 Ps, radi

utvrđenja, što ne upućuje na to ko je pokrenuo te sporove, odnosno ko je druga stranka u sporovima koji se vodio protiv pravnog prednika zainteresovanog lica, te kakav je pravni interes tužioca za traženje zabilježbe spora, da iz zahtjeva tužioca, a ni iz uvjerenja Okružnog privrednog suda u Banjaluci od 28.05.2012. godine, koje je izdato na osnovu zahtjeva B. a.d. B.L., se nije moglo utvrditi da li su nekretnine, na kojima je od strane tužioca tražena i aktom prvostepenog organa, dozvoljena zabilježba, upravo nekretnine koje su bile predmet navedenih sporova. Takođe, da uz zahtjev nije dostavljena tužba, to se tvrdnja tužioca nije ni na ovaj način mogla provjeriti. Zbog navedenog pravilno je osporenim aktom uvažena žalba zainteresovanog lica, poništeno prvostepeno rješenje i naloženo prvostepenom organu da u ponovnom prvostepenom postupku upotpuni činjenično stanje u smislu odredbe člana 123. stav 3. i u vezi sa članom 8. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02 - 50/10, u daljem tekstu: ZOUP).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava zakonitost pobijane presude zbog povrede zakona i povrede pravila postupka koja su od uticaja na rješenje. Navodi da se razlozi suda ne mogu prihvatiti, s obzirom da je postupanje prvostepenog organa pravilno i zasnovano na zakonu, zbog čega ne stoji navod tuženog, a ni suda da bi u konkretnom slučaju trebala uz zahtjev za uknjižbu biti dostavljena tužba kojom pobija upisana prava i njihove titulare u zemljišno-knjižnom ulošku, a što bi značilo da tom tužbom trebaju biti obuhvaćena lica koja su nosioci prava svojine na predmetnim nekretninama, a sve s obzirom da iz uvjerenja Okružnog privrednog suda u Banjaluci se zaključuje da se još uvijek „vode sporovi“, a ne kako se žele prikazati kako su se sporovi vodili, zbog toga što su stupanjem na snagu Zakona o sprovođenju Aneksa „G“ u svim fazama prekidani postupci, iako je Ustavni sud BiH zaključio da taj zakon nije saglasan sa odredbama Ustava BiH. Ukazuje da je na predmetnim nekretninama nezakonito bio upisan B. a.d. B. i koji je predstavljajući se kao njegov pravni sljednik nezakonito izvršio prodaju predmetnih nekretnina zainteresovanom licu, koji je takođe bio upoznat sa ovim činjenicama, jer je jedno vrijeme bio i većinski vlasnik B.. Dakle, izveden je pogrešan zaključak o odlučnoj činjenici, a ne može se prihvatiti iz razloga što je njegov zahtjev o zabilježbi spora osnovan, a zainteresovano lice nesavjestan kupac, s obzirom da je spor protiv B. pokrenut još 2001. godine i od tada od strane Osnovnog suda, a i sada Okružnog privrednog suda u Banjaluci nije preuzeta niti jedna radnja. Pored navedenih propusta i nedostataka koje je učinio tuženi organ, može se uočiti da osporeni akt ima nedostataka zbog kojih se uopšte ne može ispitati, što sud nije uzeo u obzir, naročito kada se ima u vidu da je osporena uknjižba u navedenom ulošku pravnog prednika B. a.d. od strane tužioca pokretanjem navedenog spora pred Osnovnim sudom, a sada pred Okružnim privrednim sudom u Banjaluci 2001. godine. S obzirom na navedeno, predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda „poništi“ i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice u ovoj upravnoj stvari nije dalo odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev tužene, pobijanu presudu te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je predmetni upravni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca od 19.04.2012. godine čiji sadržaj upućuje na zaključak da se zahtjevom traži zabilježba spora, u cilju obavještenja zainteresovanih kupaca, kako je to zaključio i prvostepeni

organ. Ovo s obzirom da je u istom navedeno da je tužilac došao do saznanja da je B. a.d. B. objavio oglas o prodaji nekretnina koje su u njegovom vlasništvu, a odnose se na poslovni prostor u B., površine 874,72 m², na k.č. broj 3729, upisana u pl. broj 3997/3 k.o. B. i poslovni prostor površine od 77,57 m², na k.č. br. 189/1 upisana u p.l. broj 1226 k.o. B. 4, zbog čega u smislu člana 2. stav 1. b) Aneksa G predlaže da se eventualno zainteresovanim kupcima predoči činjenica da su pokrenuti sudski i drugi postupci radi povrata ovih poslovnih prostora koji su do izbijanja rata u bivšoj SFRJ bili u posjedu i vlasništvu su privrednog društva B. d.o.o. V., a sada da su nezakonito u posjedu B. a.d. B. Zbog navedenog nije od uticaja na rješenje prigovor zainteresovanog lica da se ne radi o zahtjevu za zabilježbu spora.

Prvostepeni organ je postupajući po zahtjevu pribavio uvjerenje Okružnog privrednog suda Banjaluka od 28.05.2012. godine kojim je potvrđeno da su kod tog suda vođeni parnični postupci protiv tužene B. a.d. Banjaluka pod poslovnim brojem 57 0 Ps 000117 06 Ps, 57 0 Ps 002089 01 Ps i 57 0 Ps 010534 07 Ps radi utvrđenja. Predmetnim prvostepenim rješenjem na osnovu pomenutog zahtjeva i uvjerenja, kako se u rješenju navodi, dozvoljen je upis zabilježbe u kolonu "B" lista z.k. ul. broj 11249 k.o. B., da su vođeni parnični postupci protiv tužene B. a.d. Banjaluka kao prethodnika sada upisanog sa 61/100 dijela MG M. d.o. M.G. koji su prekinuti primjenom Zakona o sprovođenju Aneksa "G".

U postupku po žalbi zainteresovanog lica tuženi suprotno prvostepenom organu smatra da u konkretnom slučaju činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, s obzirom da je prvostepeni organ u smislu odredbe člana 42. i u vezi sa članom 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Službeni glasnik RS“ broj 67/03-119/08, u daljem tekstu: Zakon) trebao zatražiti od podnosioca zahtjeva da uz zahtjev dostavi valjanu dokumentaciju na osnovu koje bi se izvršila zabilježba, odnosno da dostavi tužbu kojom pobija upisana prava i njihove titulare u zemljišno-knjižnom ulošku, što bi u konkretnom slučaju značilo da tužbom moraju biti obuhvaćena lica koja su trenutni nosioci prava svojine na predmetnim nekretninama. Takođe da u smislu odredbe člana 2. Zakona zabilježbu spora može tražiti samo onaj čije je pravo povrijeđeno uknjiženjem prava nekog drugog lica, dakle, mora biti zemljišno-knjižno pravo i tužbom se mora tražiti brisanje uknjižbe, jer je sama svrha zabilježbe da se treća lica obavijeste o tome da je određena uknjižba osporena. Zbog navedenog, žalba je uvažena, prvostepeno rješenje poništeno u smislu odredbe člana 227. stav 2. ZOUP.

Tužilac u tužbi, a i u predmetnom zahtjevu osporava ove navode tuženog smatrajući da je navedeno uvjerenje dokaz da se na predmetnim nekretninama vode upravni sporovi, koji da su u međuvremenu prekinuti zbog Zakona o sprovođenju Aneksa „G“ i od kada nije preduzeta niti jedna radnja.

I po ocjeni ovog suda pravilno tuženi u osporenom aktu navodi da je prvostepeni organ trebao u smislu odredbe člana 40. Zakona da pozove tužioca i da mu ostavi rok za otklanjanje nedostataka, a s obzirom da tužilac uz zahtjev nije priložio dokaze kojima se potvrđuje osnovanost navoda i ispunjenost uslova za upis zabilježbe. Takođe pravilno zaključuje da u postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja činjenično stanje nije potpuno, a ni pravilno raspravljeno, jer iz naprijed navedenog uvjerenja Okružnog privrednog suda u Banjaluci od 28.05.2012. godine, ne može se sa sigurnošću utvrditi da li su ispunjeni uslovi za usvajanje zahtjeva tužioca da se na predmetnim nekretninama dozvoli zabilježba postojanja spora. Naime iz tog uvjerenja proizlazi da su kod tog suda vođeni parnični postupci protiv tužene B. a.d. B. pod poslovnim brojem 57 0 Ps 000117 06 Ps, 57 0 Ps 002089 01 Ps i 57 0 Ps 010534 07 Ps, radi utvrđenja. U uvjerenju se sud još poziva na odredbu člana 378. stav 1. tačka 6. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13, u daljem tekstu:

ZPP), koja propisuje mogućnost prekida postupka ako je to nekim drugim zakonom određeno, a poziva se i na Zakon o sprovođenju Aneksa „G“ koji je stupio na snagu 31.07.2010. godine, te se dalje citira odredba člana 4. tog zakona, koja takođe reguliše prekid sudskih i drugih postupaka koji za predmet imaju rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, imovine pravnih lica sa sjedištem na teritoriji nekih od država koje su nastale raspadom SFRJ, a koja se nalaze na teritoriji Republike Srpske, a koje se prekidaju u svim fazama postupka.

Dakle, navedenim uvjerenjem je potvrđeno da su kod Okružnog privrednog suda Banjaluka vođeni parnični postupci protiv tužene B. a.d. B., što za zabilježbu spora nije dovoljno, jer se mora dokazati postojanje parnice između stranaka koji su učesnici ovog postupka, konkretno, između tužioca i nekog od upisanih lica ili njihovih pravnih prednika, da bi se zabilježba mogla izvršiti. Nije potvrđeno ni da je donesen zaključak o prekidu postupka, jer se u istom samo citiraju zakonske odredbe kojima je određen prekid postupka. Iz tog razloga to uvjerenje nije moglo poslužiti kao dokaz u ovom postupku. Takođe je potrebno dokazati da su predmet spora nekretnine koje su navedene u zahtjevu, što se može utvrditi iz tužbe koja u konkretnom slučaju nije priložena, a niti je pribavljena, pa proizlazi da je pogrešan zaključak prvostepenog organa da su ispunjeni uslovi da se na predmetnom zemljištu izvrši uknjižba zabilježbe spora.

Zbog navedenih nedostataka od kojih zavisi odluka o zahtjevu tužioca, ostali navodi tužioca, koji se odnose na vlasništvo predmetnih nekretnina, su bez uticaja na odluku i ne mogu se sa uspjehom isticati u ovom već eventualno u parničnom postupku ukoliko se isti vodi ili će se voditi kod nadležnog suda.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud je pravilno ukazao na nedostatke prvostepenog postupka i o tome dao valjane razloge koje prihvata i ovaj sud, pa kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakovitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se zahtjev tužioca odbija na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić